

VARASTOALAN NÄYTTÖ

Pasi Hiltunen

**Kehittämishankeraportti
Lokakuu 2007**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Hiltunen, Pasi	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 32	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen saakka	
Työn nimi Logistiikan perustaidot		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu,		
Työn ohjaaja(t) Pylkkä, Outi		
Toimeksiantaja(t) Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus		
Tiivistelmä <p>Kehittämishankkeen tarkoituksena oli tehdä lain edellyttämät ammattiosaamisen näytöt, omalle opetuslalle. Innostuksen näyttöjen tekemiseen sain talven vapaasti valittavasta nuorten näyttöjen koulutuksesta. Hankkeen tavoitteena oli saada toimiva näyttökokonaisuus ensimmäiselle vuosikurssille. Tein hankkeen Kaprakan ammatilliseen koulutuskeskukseen, logistiikan osastolle.</p> <p>Valitsin näyttöjen kohteeksi logistiikan perustaitojen kokonaisuuden, koska se oli ensimmäistä luokkaa käyvien kanssa käyty läpi ja oli luonnollista tehdä siitä näyttö.</p> <p>Näyttö toimi omasta ja oppilaiden mielestä hyvin ja mittasi osaamista sillä tavoin kuin sitä mielestäni pitää ammattioppilaitoksessa mitata.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Ammattiosaamisen näyttö, logistiikan perusteet		
Muut tiedot		

Author(s) Pasi Hiltunen	Type of Publication Development Project report	
	Pages 32	Language Finnish
	Confidential ☐ Until	
Title Vocational Skills Demonstration on Warehousing		
Degree Programme Te Teacher Education College		
Tutor(s) Pylkkä, Outi		
Assigned by The Kaprakka Centre of Vocational Education		
Abstract <p>The aim of my project was to create the vocational skills demonstrations for my own field of education required by law. I got the idea for writing my project on this theme after attending a course on supervising vocational skills demonstrations for young students. The project aimed at creating a functional set of vocational skills demonstrations for the first-year students in the Department of Logistics at the Kaprakka Centre of Vocational Education.</p> <p>I decided to create a set of vocational skills demonstrations for the basic skills in logistics because this study module had been completed by the first-year students and it was, in my opinion, natural to concentrate on this study module.</p> <p>Both I and the students involved shared the opinion that the vocational skills demonstrations created as a result of the project were functional and managed to test the students' skills in a way they should be tested in a vocational institute.</p>		
Keywords Vocational skills demonstration, basic skills in logistics		
Miscellaneous		

Sisältö

<u>1 Johdanto.....</u>	<u>5</u>
<u>2 Tietoperusta.....</u>	<u>5</u>
<u>3 Ammattiosaamisen näyttöjen tavoitteet ja niiden toteuttaminen.....</u>	<u>6</u>
<u>3.1 Tavoitteet.....</u>	<u>6</u>
<u>3.2 Toteuttaminen.....</u>	<u>6</u>
<u>4 Näyttötoimielin.....</u>	<u>8</u>
<u>4.1 Ammattiosaamisen näyttöjen tutkintokohtaiset toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat</u>	<u>9</u>
<u>4.2 Ammattiosaamisen näytöistä tiedottaminen opiskelijoille ja työelämän edustajille.....</u>	<u>10</u>
<u>5 Ohjaus ja arviointi.....</u>	<u>11</u>
<u>5.1 Opiskelijan ohjaus ennen ammattiosaamisen näyttöjä, näytön aikana ja näytön jälkeen.....</u>	<u>11</u>
<u>5.2 Ammattiosaamisen näyttöjen arviointi.....</u>	<u>12</u>
<u>5.3 Arvioinnin dokumentointi.....</u>	<u>14</u>
<u>5.4 Ammattiosaamisen näytön uusiminen, arvosanan korottaminen.....</u>	<u>16</u>
<u>5.5 Oikaisun hakeminen arviointiin.....</u>	<u>17</u>
<u>6 Hankkeen eteneminen.....</u>	<u>18</u>
<u>7 Pohdinta.....</u>	<u>19</u>
<u>Lähteet.....</u>	<u>20</u>
<u>Liitteet.....</u>	<u>20</u>

1 Johdanto

Kehittämishankkeeni koski ammatillisia näyttöjä. Valitsin tämän aiheen sen takia, koska omalta työpaikaltani puuttuivat lain edellyttämät näytöt ja aihe kiinnosti minua ammatillisesti sekä olin käynyt talven 2006 aikana nuorten näytöt koulutuksen. Tärkeimmäksi tehtäväksi nousi ensimmäisen luokan näyttökokonaisuus. Hankkeen tavoitteena oli saada toimiva näyttökokonaisuus ensimmäiselle vuosikurssille.

Tein hankkeen Kaprakan ammatilliseen koulutuskeskukseen, logistiikan osastolle. Näyttöjen rakenne oli helppo linkittää normaaleihin varastoalan töihin ja oppilaitoksessamme on tällaisiin näyttöihin hyvät mahdollisuudet. Nämä ensimmäiset näytöt päätin esimieheni kanssa keskusteltuani järjestää oppilaitoksessa ja kun olemme asia vähän treenanneet niin voimme viedä sitten näytöt oikeille työpaikoille. Logistiikan perustaidot oli looginen kokonaisuus, koska näyttöjen oppilaat olivat ensimmäisen vuosikurssin oppilaita

2 Tietoperusta

Keskeisimpiä asioita näytön suunnittelussa oli ottaa huomioon oppilaiden erilaisuus sekä heidän erilaiset lähtötasot. Ammattiosaamisen näytöistä on hyvin saatavilla lähdemateriaalia. Näytöthän tulevat pakollisiksi kaikissa ammatillisissa oppilaitoksissa.

3 Ammattiosaamisen näyttöjen tavoitteet ja niiden toteuttaminen

3.1 Tavoitteet

Ammattiosaamisen näytöt ovat työelämän kanssa järjestettäviä opinnäytteitä, joissa opiskelija osoittaa, miten hyvin hän on saavuttanut opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaisen ja työelämän edellyttämän ammattitaidon. Näytöt suunnitellaan ja toteutetaan opetussuunnitelmien perusteiden pohjalta yhteistyössä työelämän edustajien kanssa.

Ammattiosaamisen näyttöjen päätavoitteena on parantaa ammatillisen koulutuksen laatua. Niiden tavoitteena on kehittää opetussuunnitelman perusteita ja opetussuunnitelmia siten, että niissä määritellään ammatilliset tavoitteet ja arviointikriteerit nykyistä täsmällisemmin työelämässä tarvittavana osaamisena. Näytöt toimivat koulutuksen laadunvarmistuksena ja ne kehittävät välillisesti ammatillisen koulutuksen opetusjärjestelyjä sekä tuki- ja ohjaustoimia. Näyttöjen tavoitteena on työelämän edellyttämän ammattitaidon saavuttamisen varmistaminen, opiskelija-arvioinnin yhtenäistäminen sekä työelämän osapuolten saaminen mukaan opiskelijoiden ammatillisen osaamisen arviointiin.

3.2 Toteuttaminen

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin lähtökohtana ovat opetussuunnitelman perusteiden tavoitteet. Näytöillä mitataan alan perusosaamista ja koulutusohjelmakohtaista erikoisosaamista. Opiskelija osoittaa näytöillä ammattialan keskeisistä keskeisimmän osaamisen.

Ammattiosaamisen näytöt ajoittuvat ammatillisessa peruskoulutuksessa koko koulutuksen ajalle. Opiskelijan on annettava näyttö kaikista ammatillisista opintokokonaisuuksista, myös valinnaisista ammatillisista opinnoista. Yhteisistä

opinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista ei anneta erillisiä näyttöjä. Näyttö voidaan antaa myös vapaasti valittavista opinnoista, mikäli ne ovat ammatillisia opintoja. Ammattiosaamisen näyttö voidaan antaa yhdestä tai useammasta opintokokonaisuudesta kerrallaan tai osasta opintokokonaisuutta.

Ammattiosaamisen näyttö voi olla joko oppilaitosnäyttö tai työpaikkanäyttö. Ensimmäisenä opiskeluvuotena annettavat näytöt ovat usein oppilaitosnäyttöjä, joiden suorituspaikkana voi olla työsalin, harjoitusyritys tai muu tarkoitukseen sopiva ympäristö. Näyttö voidaan toteuttaa oppilaitosnäyttönä myös opintojen myöhemmässä vaiheessa, mikäli se on esimerkiksi työturvallisuussyistä perusteltua. Oppilaitoksessa opiskelijalla on mahdollisuus jatkuvaan tukeen ja näyttötilanne voidaan suunnitella tasapuoliseksi ja samanlaiseksi. Toisesta opiskeluvuodesta alkaen näyttöpaikkana on yleensä työpaikka. Työpaikkanäytössä opiskelija osoittaa osaamisensa mahdollisimman aidossa työtilanteessa yksilöllisen oppimis- ja arviointipolkunsa mukaisesti.

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana koulutuksen järjestäjä, koulutuksen järjestäjän nimeämä näyttötoimielin, opettajat, työelämän edustajat ja opiskelijat. Tavoitteena on tarjota erilaisille oppijoille (eri oppimistyyliä, oppimisvaikeudet jne.) mahdollisimman tasapuoliset mahdollisuudet osoittaa osaamistaan. Oppimisvaikeuden huomioidaan opetustilanteessa erilaisilla opetus- ja ohjausmenetelmillä niitä on esim. lisäaika, asioiden paloittelu pieniksi kokonaisuuksiksi, ei liikaa muistettavaa yhdellä kertaa: työtehtävät yksi kerrallaan, kuunteleminen ja muistiinpanojen tekeminen eri aikaan, opetusmateriaalit selkeitä, materiaali ja pääkohdat etukäteen opiskelijalle. (Innova. 2007. Aapo hanke.)

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa hyödynnetään kansallisia näyttöaineistoja, jotka pohjautuvat voimassa oleviin opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteisiin. Aineisto ei ole normi, vaan näyttöjen suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnettävä tukimateriaali, joka ohjaa näyttöjen paikallista toteuttamista ja yhdenmukaistaa opiskelijan arviointia. Näyttöaineiston avulla varmennetaan myös se, että näytöt kattavat keskeisen

tutkinnoissa vaadittavan osaamisen. Opiskelijoiden erityisen tuen tarpeen vuoksi näyttötehtävissä ja ohjeissa kiinnitetään erityistä huomiota ymmärrettävyyteen. Tehtävät pyritään tekemään selkokielellä ja mahdollisesti kuvittamaan.

4 Näyttötoimielin

Koulutuksen järjestäjä on asettanut lain 601/2005, 25a §:n mukaisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavan näyttötoimielimen Kaprakan ammatillisessa koulutuskeskuksessa ajalle 1.1.2006 – 31.7.2009 sekä Merikosken ammatillisessa koulutuskeskuksessa ja Hoikan koulutus- ja kuntoutuskeskuksessa ajalle 1.1.2006 – 31.12.2007. Toimielimessä ovat edustettuina koulutuksen järjestäjä, opettajat, opiskelijat sekä eri koulutusalojen työ- ja elinkeinoelämä. (Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

Toimielin hyväksyy koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman osana olevat suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja arvioinnista, valvoo näyttötoimintaa, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista sekä käsittelee opiskelijan arviointia koskevat oikaisuvaatimukset. Näyttötoimielimen puheenjohtaja allekirjoittaa tutkintotodistuksen osana olevan näyttötodistuksen.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymässä maakunnalliset ammatillisen koulutuksen ohjausryhmät (16 kpl) toimivat näyttötoimieliminä oman alansa tutkintojen osalta. Yksi näyttötoimielimistä (kone-, metalli- ja muovialan näyttötoimielin) hoitaa laissa säädettyyn arvioinnin oikaisuun liittyvät asiat. Näyttötoimielimet ovat yhteiset Kaprakan ammatillisen koulutuskeskuksen kanssa seuraavissa tutkinnoissa: (Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

- Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- Kotitalous- ja puhdistuspalveluala
- Luonnonvara- ja ympäristöala:
- Metsätalousala
- Liiketalouden ja hallinnon ala:

- Liiketalous- ja tietojenkäsittelyala
- Tekniikan ja liikenteen ala:
- Sähkö-, tieto- ja tietoliikennetekniikka
- Auto- ja kuljetusala
- Talotekniikka-, rakennus-, pintakäsittely- ja maarakennusala
- Kone-, metalli- ja muoviala

Merikosken ammatillisella koulutuskeskuksella ja Hoikan koulutus- ja kuntoutuskeskuksella on yhteinen monialainen näyttötoimielin, joka hoitaa myös laissa säädettyyn arvioinnin oikaisuun liittyvät asiat. (Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

4.1 Ammattiosaamisen näyttöjen tutkintokohtaiset toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat

Näyttötoimielin hyväksyy opetussuunnitelman tutkintokohtaiseen osaan sisältyvän ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat.

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmassa näyttötoimielin ottaa kantaa ammattiosaamisen näytön arvioitsijoihin, näyttöympäristöihin ja hyväksyy mahdolliset paikalliset näyttöaineistot.

Tutkintokohtaisesti hyväksyttävässä ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmassa päätetään, miten opettajat ja työelämän edustajat osallistuvat näytön vastaanottoon. Työelämäsuhteiden kehittämisen ja monipuolisen arvioinnin kannalta on suotavaa, että ammattiosaamisen näyttöjen seurantaan ja arviointiin osallistuvat sekä opettajat että työpaikan edustajat jossakin näytön vaiheessa. Arviointikeskusteluun osallistuvat opettaja, opiskelija ja työelämän edustaja, jos hän on osallistunut arviointiin. Ammattiosaamisen näyttöä arvioivien opettajien ja työelämän edustajien tulee olla ammattialan asiantuntijoita.

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmassa päätetään, miten näyttöympäristö valitaan. Ammattiosaamisen näytöt suoritetaan pääsääntöisesti työssä oppimispaikoilla. Tutkintokohtaisesti määritellään, mitkä opintokokonaisuudet näytetään ensisijaisesti työpaikalla työssä oppimisen yhteydessä ja mitkä näytöt voidaan tarvittaessa suorittaa oppilaitosympäristössä. Näyttöympäristön valintaan vaikuttavat opiskelijan työssä oppimispaikan oppimisympäristön laatu; toiminta, tilat, koneet, laitteet ja henkilöstö ja opiskelijan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS) määritellyt tuen tarpeet. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmassa päätetään tutkintokohtaisesti kansallisten ja/tai paikallisten näyttöaineistojen käyttämisestä. (Kapraikan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

4.2 Ammattiosaamisen näytöistä tiedottaminen opiskelijoille ja työelämän edustajille

Ammattiosaamisen näyttöihin osallistuville opiskelijoille ja kaikille arviointiin osallistuville tiedotetaan ennen näyttöjen toteutusta arvioinnin periaatteista ja niiden soveltamisesta. Tiedotettaessa kiinnitetään huomiota muun muassa siihen, mikä vaikutus ammattiosaamisen näytöillä on opintokokonaisuuden kokonaisarvosanaan, miten näytön voi uusia, arvosanan korottaa tai arviointiin hakea oikaisua, miten ammattiosaamisen näyttöihin liittyvät arvosanat tallennetaan ja millainen tutkintotodistus on sisällöltään.

Työpaikkaohjaaja perehdytetään ammattiosaamisen näytön toteutukseen ja arviointiin työssä oppimiseen liittyvien tapaamisten, näytön suunnittelupalaverin ja puhelinkeskustelujen yhteydessä.

5 Ohjaus ja arviointi

5.1 Opiskelijan ohjaus ennen ammattiosaamisen näyttöjä, näytön aikana ja näytön jälkeen

Opiskelijan tulee saada riittävästi tukea ja ohjausta ammattiosaamisen näyttöjen suorittamiseen. Tukea ja ohjausta annetaan opiskelijan sitä tarvitessa ennen näyttöä, näytön aikana sekä ohjaavana palautteena näytön jälkeen. Opiskelijan ohjaus- ja tukitoimien lähtökohtana on opiskelijan yksilöllinen tuen ja ohjauksen tarve. Tuen tarpeen määrittelyssä hyödynnetään HOJKS: iin sisältyviä tietoja opiskelijan mahdollisista oppimisvaikeuksista ja muista oppimisen esteistä.

Ennen ammattiosaamisen näyttöä annettavan ohjauksen tavoitteena on antaa opiskelijalle tietoa näyttötilanteesta, näytön tavoitteista, arvioinnin kriteereistä ja arvioinnista. Samalla opiskelijalla on mahdollisuus keskusteluun näytöstä ja siihen liittyvistä asioista. Ohjauksen tavoitteena on opiskelijan kannustaminen, hänen itsetuntonsa vahvistaminen sekä näyttöihin liittyvien pelkojen ja jännityksen lievittäminen. Tämän lisäksi näyttöjä harjoitellaan eri keinoin ennen näyttötilannetta.

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan opiskelijan, opettajan ja työpaikan edustajan yhteistyössä laadittavan henkilökohtaisen näyttösuunnitelman (HENSU) mukaisesti. Opiskelijan, opettajan ja työpaikkaohjaajan sekä tarvittaessa opiskelijahuollon edustajan yhteistyönä laatima henkilökohtainen näyttösuunnitelma on osa opiskelijan henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa ja se liittyy läheisesti opiskelijan työssäoppimisen suunnitelmaan (TOPS). (Kapranan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

Henkilökohtaisessa näyttösuunnitelmassa määritellään

- näyttöön liittyvä ohjaus ja tukitoimet (opiskelijan näytöissä tarvitsemat opiskelijahuollon ja erityisopetuksen palvelut, ennen näyttöä ja näytön

- aikana tarjottava henkilökohtainen tuki- ja ohjaus, apuvälineiden käyttö näytöissä)
- näytön toteutus (näyttötapa ja näyttöympäristö, yksilölliset näyttöjärjestelyt, henkilökohtainen näyttötehtävä)
 - näytön arviointi (näytön arvioijat, mahdolliset arvioinnin mukautukset ym. arvioinnin periaatteet)

Opiskelijalla on mahdollisuus tukeen ja ohjaukseen myös näytön aikana. Opiskelijaa tuetaan tarvittaessa näyttötilanteessa neuvomalla vaikean vaiheen yli, minkä jälkeen hän jatkaa tehtävän suorittamista itsenäisesti. Näytön aikana annettavassa ohjauksessa voi olla kyse esimerkiksi kirjallisen näyttötehtävän ymmärtämiseksi annettavasta tuesta. Opiskelijan tulee olla jo ennen näytön antamista tietoinen ohjauksen vaikutuksesta näytön arviointiin. (Kapraan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

5.2 Ammattiosaamisen näyttöjen arviointi

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin lähtökohtina ovat opetussuunnitelman perusteiden tavoitteet. Näytöt liittyvät kiinteästi koulutukseen ja opiskelija osallistuu niihin osana koulutusta. Näytöillä arvioidaan ammatillisten opintokokonaisuuksien tavoitteiden saavuttamista.

Ammattiosaamisen näytöt annetaan opintokokonaisuuksittain, siten että näytön arvosana vaikuttaa yhtenä osana koko opintokokonaisuuden arviointiin. Näytön arvioijina toimivat työssäoppimissopimuksessa ja näyttösuunnitelmassa nimetyt opettaja ja työelämän edustaja joko yhdessä tai erikseen.

Ammattiosaamisen näytön arviointiin osallistuvat henkilöt sopivat ennen näyttöä yhdessä, mikä näytössä tehtävä työ on ja mitkä ovat arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit. Silloin kaikki arviointiin osallistuvat tietävät, mitä arvioidaan, ja he

osaavat kiinnittää opiskelijan työskentelyä seuratessaan huomion arvioinnin kannalta olennaisiin asioihin.

Ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa käytetään monipuolisesti erilaisia laadullisia arviointimenetelmiä (havainnointi, haastattelu, kyselyt, aikaisemmin dokumentoidut näytöt, itse- ja ryhmäarviointi). Arvioinnin painopiste on tekemisessä ja työssä toimimisessa ts. opiskelijan suoriutumisessa annetusta omaan ammattialaansa liittyvästä näyttötehtävästä. Näytöissä arvioidaan alan perusosaamista ja koulutusohjelmakohtaista erikoisosaamista. Näyttöjen arviointikriteerit ovat yhdenmukaisia opetussuunnitelman tavoitteiden kanssa. Olennaista on, että tavoitteet on määritelty niin selkeästi ja ymmärrettävästi, että opiskelija tietää tarkasti mitä häneltä odotetaan.

Eri arvioijat (opettaja, työpaikkaohjaaja, opiskelija) käyttävät ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa yhteisiä kriteereitä. Arvioinnissa käytetään asteikkoa hylätty - K 5. Jos opiskelija suorittaa opintokokonaisuuden mukautetuin tavoittein, myös ammattiosaamisen näyttö toteutetaan mukautetusti ja arvioinnissa käytetään mukautettuja kriteereitä arviointiasteikolla *t1 - *k5. Näytön mukauttaminen edellyttää työpaikkaohjaajan ja opiskelijan ohjausta mukautettujen arviointikriteereiden käytössä. Mukautus kirjataan opiskelijan HENSUun ja HOJKSiin. Opiskelijalle jää tästä huolimatta edelleen mahdollisuus suorittaa joko koko näyttö tai sen osia opetussuunnitelman yleisten tavoitteiden mukaisesti. (Kapraikan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

Ammattiosaamisen näytön arvioinnin kohteet ja kriteerit pysyvät samoina, vaikka näytön toteutusta on yksilöllistetty. Opiskelijan näytön aikana saaman tuen ja ohjauksen määrä voi vaikuttaa arviointiin, mutta se on määriteltävä jo ennen näyttöä kuten näytön mukautuskin. Ammattiosaamisen näytöt on ajoitettava koko koulutuksen ajalle. Opiskelijalla on oltava mahdollisuus oppia näytössä arvioitava osaaminen ennen näyttöä. Opiskelija voi suorittaa ammattiosaamisen näyttöjä myös ulkomailla, mutta siitä on sovittava etukäteen.

Ammattiosaamisen näytön arviointikeskustelu käydään kolmikantaperiaatteella. Keskustelussa puretaan opiskelijan henkilökohtaisia näyttökokemuksia, annetaan palautetta näytön onnistumisesta sekä tarvittaessa valmistellaan opiskelijaa uusintanäyttöön. Arviointikeskustelu aloitetaan opiskelijan itsearvioinnilla, jossa opiskelija ennen muiden palautetta kertoo omat tunteuksensa siitä, miten hän on onnistunut näytössä. Tämän jälkeen kuullaan työelämän edustajan näkemys opiskelijan osaamisesta. Opettaja esittää omat näkemyksensä viimeisenä. Tällä tavoin varmistetaan, etteivät opettajan ja työelämän edustajan näkemykset ohjaa opiskelijan itsearviointia tai opettajan näkemykset työelämän edustajan näkemyksiä.

5.3 Arvioinnin dokumentointi

Opiskelijalle annetaan palautetta ammattiosaamisen näytön onnistumisesta kirjallisesti ja arviointikeskustelussa. Näytön aikana arvioijat keräävät tietoa opiskelijan osaamisesta työntekoa seuraamalla ja havainnoimalla ennalta sovittuja arvioinnin kohteita. Arvioija voi myös haastatella opiskelijaa ja tehdä opiskelijalle arviointia täydentäviä kysymyksiä. Myös asiakkailta ja muilta työntekijöiltä saatu palaute opiskelijan osaamisesta on arvokasta tietoa ammattiosaamisen näytön arvioinnissa.

Arvioinnin dokumentoinnissa käytetään arviointilomaketta, jossa eriteltyt arviointikohteet on määrätty opetussuunnitelman perusteissa. Näitä kohteita ovat:

- työprosessin hallinta (työtehtävän toteuttaminen, työtehtävän suunnittelu, työsuorituksen arviointi, työtehtävän kehittäminen)
- työtehtävän hallinta (työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien hallinta)
- työturvallisuuden hallinta
- työn perustana olevan tiedon hallinta

- kaikille aloille yhteisen ydinosaamisen (oppimistaidot, ongelmanratkaisutaidot, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, yhteistyötaidot, eettiset ja esteettiset taidot) hallinta
- kaikille aloille yhteiset painotukset (kansainvälisyys, kestävä kehitys, teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen, yrittäjäyys, laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta, kuluttajaosaaminen, työsuojelu ja terveydestä huolehtiminen)

Kaikkia opetussuunnitelmien perusteiden mukaisia arviointikohteita ei arvioida kaikissa ammattiosaamisen näytöissä. Kussakin näytössä arvioitavina ovat ne kohteet, joista arvioija pystyy tekemään luotettavia havaintoja näyttöä seuraamalla.

Arviointilomakkeeseen on dokumentoitava vähintään seuraavat tiedot:

- kuka näytön antoi
- mikä oli näytettävä opintokokonaisuus ja oliko kyseessä osanäyttö
- missä näyttö toteutettiin
- mitä näytössä tehtiin
- minkä tasoista osaaminen oli arviointikohteittain arvioituna
- miten arviointia perusteltiin
- milloin arviointi suoritettiin
- ketkä arviointiin osallistuivat

Tämän lisäksi arviointiaineistoon tulee sisältyä tiedot siitä,

- miten eri arvioijat arvioivat näytöt arviointikohteittain
- miten näytön voi täydentää tai uusia sellaisessa tapauksessa, jossa ei ole saavutettu vähintään tyydyttävän tason osaamista tai jossa näyttö on muusta syystä keskeytetty.

Arviointilomakkeeseen sisältyykin sekä sanallista että numeerista arviointia. Sen tavoitteena on määrittää selkeästi arvioinnin kohteet ja kriteerit sekä tukea opiskelijan itsearviointia. Opiskelijalle annettavan kirjallisen ja suullisen palautteen tulee yleensäkin olla informatiivista ja kehityssuuntautunutta: mikä onnistui hyvin ja

mitä kannattaa vielä kehitellä. Arviointi suhteutetaan opiskelijan henkilökohtaiseen näyttösuunnitelmaan ja siinä tuotetaan samalla tietoa mahdollista uusintanäyttöä varten ja yleensäkin seuraavien näyttöjen suunnittelun tueksi. (Opetushallitus 2006,49-52)

Näyttöjen arvioinnista päättävät työssäoppimissopimuksessa ja henkilökohtaisessa näyttösuunnitelmassa mainitut opettaja ja/tai työelämän edustaja joko yhdessä tai erikseen. Annettava arvosana perustellaan arviointiaineistossa. Arvosanat dokumentoidaan arviointikohteittain ja ne tallennetaan opiskelijahallintojärjestelmään opintokokonaisuuksittain. Vastuu arvioinnin dokumentoinnista on näytön arvioinnissa mukana olevalla opettajalla. Näytöistä saadut arvosanat kootaan tutkintotodistukseen sisältyvään näyttötodistukseen.

Merikosken ja Kaprakan ammatillisissa koulutuskeskuksissa sekä Hoikan koulutus- ja kuntoutuskeskuksessa arviointiaineisto kerätään ja säilytetään erillisen arkistointiohjeen mukaisesti. Opettaja toimittaa arviointiaineiston arkistoitavaksi opintosihteerille. Kaikki opiskelijaa koskeva arviointiaineisto on säilytettävä opiskelijan opintojen keston ajan tai vähintään kuusi kuukautta näytön arvosanan antamisesta.(Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus 2007)

5.4 Ammattiosaamisen näytön uusiminen, arvosanan korottaminen

Opiskelijan osaaminen pyritään varmistamaan jo ennen näyttöä, jotta epäonnistumisia näyttötilanteissa ei tulisi. Mikäli opiskelija ei tästä huolimatta onnistu näytössä tai näyttö keskeytyy, keskustellaan asiasta arviointikeskustelussa avoimesti ja rakentavasti. Arviointikeskustelussa otetaan huomioon opiskelijan vahvuudet, ongelmakohdat näytöissä sekä epäonnistumisen syyt. Samalla tarkennetaan näytön hylkäyksen perusteet sekä selkeytetään, onko hylätty koko näyttö vai jokin osa näytöstä.

Mikäli opiskelija joutuu uusimaan ammattiosaamisen näytön, laaditaan hänelle jo näytön arviointikeskustelun yhteydessä alustava suunnitelma, jossa sovitaan mahdollisesta lisäopiskelusta, tukiopetuksesta ja ohjauksesta ennen uusintanäyttöä. Samalla sovitaan alustavasti, milloin opiskelijalla on mahdollisuus uusaa näyttö. Opiskelijalla on halutessaan mahdollisuus uusaa ammattiosaamisen näyttösuoritus ja korottaa saamaansa näyttöarvosanaa. Opiskelijan on ennen näytön korotusyritystä vahvistettava osaamistaan.

5.5 Oikaisun hakeminen arviointiin

Ammattiosaamisen näytöt annetaan opintokokonaisuuksittain. Näytöstä saatu arvosana vaikuttaa yhtenä osana koko opintokokonaisuuden arviointiin. Päätöksen opintokokonaisuuden kokonaisarvosanasta tekee opintojaksosta vastaava opettaja tai opettajat yhdessä. Arvioinnissa painotetaan opintojen loppuvaiheen osaamista. Opiskelija ei voi saada tutkintotodistusta ilman eri ammatillisista opintokokonaisuuksista hyväksytysti suoritettuja näyttöjä.

Opiskelija, joka on tyytymätön saamaansa arvosanaan, voi pyytää arvioinnin oikaisua ensin suullisesti tai kirjallisesti opintokokonaisuuden arvioinnista vastaavalta opettajalta, muulta arvioinnista päätöksen tehneeltä henkilöltä tai oppilaitoksen rehtorilta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut mahdollista saada tietoonsa arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan. (Opetushallitus 2006, 47)

Mikäli opiskelija on tyytymätön oikaisupyyntöä koskevan päätökseen, hän voi hakea arvioinnin oikaisua kirjallisesti näyttötoimielimeltä 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimus toimitetaan oman toimipaikan opintosihteerille. Näyttötoimielin arvioi, onko näyttö arvioitu oikein perustein ja oikeudenmukaisesti. Näyttötoimielin voi velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin, jos arviointipäätös on ilmeisesti virheellinen. Uudelleen arvioinnista vastaa rehtorin nimeämä opettaja, joka ei ole sama kuin arviointipäätöksen alun perin tehnyt opettaja. Arvioinnin oikaisemisesta annettu lausunto on aina annettava kirjallisesti. (Opetushallitus 2006, 47)

6 Hankkeen eteneminen

Opiskelin talvella 2006-2007 nuorten näyttöjä ja opinnoista saadun tietopohjan perusteella ja kollegojen avustuksella ryhdyin rakentamaan sisältöä näyttöön ja muokkaamaan kansallista näyttöaineistoa meille sopivaksi. Kollegojen kanssa keskustelussa perehdyimme tutkintojen rakenteeseen ja opetussuunnitelmaan. Samoin kiinnitimme huomion oppilaiden arviointiin, jotta siitä tulisi sellainen mikä soveltuu erityisoppilaitokseen. Kevään työssä oppimisjakson päätteeksi päätin testata näyttöjä koulun harjoitteluvuorostolla.

Suunnitelmien mukaisesti tässä näytössä olevat logistiikan perustaidot, tavaravastaanotto tarkastus ja tavarankäily ja keräily järjestettäisiin oppilaitoksen harjoitteluvuorostolla. Normaalistihan näytöt ovat työpaikoilla, mutta erityisoppilaitoksille on jätetty se mahdollisuus että näytöt voidaan tehdä myös oppilaitoksissa.

Ensimmäinen osa näytöstä sisältää tavaravastaanoton, papereiden ja tavaroiden tarkastamisen.

Toinen osa sisältää tavaroiden hyllyttämisen oikeille paikoille ja kirjaamisen varastojärjestelmään. Kumpaankin osioon sisältyy logistiikan perustaitoja soveltuvin osin. Näiden osien suorittamiseen on varattu aikaa yksi työpäivä.

7 Pohdinta

Näyttöjärjestelmä on sinänsä tervetullut juttu erityisopetus maailmaan. Yleensä meidän nuorille on annettu numero jatkuvan näytön perusteella, koska kokeiden läpäiseminen on ylipuolelle oppilaista mahdotonta. Lopputyö aihe oli mielenkiintoinen ja ajankohtainen. Saimme samalla koululle käyttöön hyvän materiaalin ja tuli perehdyttyä itsekin kunnolla näyttöjen maailmaan mitä ei välttämättä olisi muuten tullut tehtyä.

Kansainvälisyys on monessa mukana nykyään jo ammattikouluissakin, huhtikuun alussa 2008 lähdin oppilaiden kanssa Berliiniin tarkoituksena suorittaa näytöt kansainvälisessä ympäristössä. Työskentelemme ja teemme näytöt Saksan Postin terminaalissa. Samalla on ajatuksena perehdyttää saksalaisia nuorten näyttöihin. Saksalaisilla ei vastaavaa järjestelmää ole vaan heillä on ammattikoululaisillekin ylioppilaskokeiden tyyliset valtakunnalliset kokeet. Tämä on varsin mielenkiintoinen projekti olla oikeassa työympäristössä Saksassa ja opettaa vielä oppilaitakin.

Lähteet

Innova. 2007. Aapo hanke. <http://www.lakk.fi>.

Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus. Ammattiosaamisen näytöt. 2007. Intra

L 601/2005, 25a §:n. Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttumisesta.
<Http://www.filex.fi>

Opetushallitus. 2006. Ammattiosaamisen näytöt käyttöön. Saarijärvi. Saarijärven
Offset Oy

Liitteet

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖT

LOGISTIIKANPERUSTUTKINTO

Varastopalvelujen koulutusohjelma

NÄYTTÖ 1

Tutkinto- ja koulutusohjelmakohtainen ammattiosaamisen näyttöjen

toteuttamis- ja arviointisuunnitelma

Työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen ajoittuminen opintovuosille

Lomake I

- Tutkinto- ja koulutusohjelmakohtaisen suunnitelman perusmalli 3 vuoden opintoajalle
- Opiskelija- ja työpaikkakohtaisesti suunnitelma saattaa muuttua
- HOJKS voi muuttaa opintojen kestoa ja näyttöjen ajoittumista

Ammattiosaamisen näytöt / Logistiikan perustutkinto					
1. opiskeluvuosi		2. opiskeluvuosi		3. opiskeluvuosi	
jaksot		jaksot		jaksot	
syksy	kevät	syksy	kevät	syksy	kevät
To1	To2 Nä1	To3	To4 Nä2	To5	To6 Nä3

Nä = Ammattiosaamisen näyttö

To = Työssäoppiminen

Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma

Lomake II

Ammatilliset opintokokonaisuudet	Ammattiosaamisen näytöt	Arvioijat	
		Näytöt oppilaitoksessa	Näytöt työpaikalla
Logistiikan perustaidot Tavaran vastaanottotarkastus Tavaran säilytys ja keräily	<p>Näytöt toteutetaan oppilaitoksen harjoitteluvastalla tai työssäoppimisjaksoilla.</p> <p>Opiskelija näyttää osaamisen oheisten opintokokonaisuuksien osa-alueista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • työajat • pakkausmerkintöjen lukeminen • kuorman asiapaperien käyttö • lavan vaihtotapahtuma • saapumisdokumenttien käsittely • saapuvan tavaran tarkastaminen • tavaran hyllyttäminen <p>Ensimmäisen näytön tärkeänä tavoitteena on myös perehdyttää opiskelija näyttöjärjestelmään.</p>	opettaja opiskelija	opettaja opiskelija työpaikan edustaja

Opintokokonaisuuden arviointi- ja toteutustapa (mahdollinen jaksotus)
LOMAKE III

OPINTOKOKONAISUUS	Opiskelijan osaamisen arviointi Opintokokonaisuuden arvosanan määräytymisen perusteet		Opintokokonaisuuden toteutus		Ajoitus	
	Tavoitteet ja sisällöt Arviointikriteerit	Ammattiosaamisen näyttö (suunnitelma)	Muu arviointi	Näyttö 1 Opintokokonai- suudet		Toteutustapa
<p>Työajat Opiskelijan on noudatettava annettuja työaikoja. Hänen on osattava työyhteisön jäsenenä ja ottaa vastuuta annetuista työtehtävistä.</p> <p>Pakkausmerkintöjen lukeminen Opiskelija löytää ja tunnistaa pakkauksista käsittely ja tuotemerkinnät.</p> <p>Kuorman asiapaperien käyttö Opiskelijan on osattava lukea</p>	<p>Näytöt suunnitellaan kansallisen näyttöaineiston osaamisvaatimusten mukaisesti yhdessä opiskelijan, opettajan tai ohjaajan kanssa.</p> <p>Erytisopiskelijan henkilökohtainen tuen tarve näytön suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on huomioitava.</p> <p>Silloin kun ammatillista osaamista näytetään</p>	<p>Työtehtävien suorituksen havainnointi</p> <p>Arviointikeskustelut</p> <p>Harjoitustöiden arviointi</p> <p>Erytisopiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden huomiointi</p>	<p>Logistiikan perustaidot 20 ov</p> <p>Tavaran vastaanottotarkastus 5 ov</p> <p>Tavaran säilytys ja keräily 5 ov</p>	<p>Näytöt toteutetaan oppilaitoksen toimipisteissä tai työssäoppimispaikoilla.</p>	1. opiskeluvuoden keväällä	

Liite 1

<p>rahtikirjan merkinnät ja tehdä varauma.</p> <p>Lavan vaihtotapahtuma Opiskelija tietää lavan vaihtotapahtuman merkityksen yrityksen varastotoiminnoissa.</p> <p>Saapumisdokumenttien käsittely Opiskelija osaa lukea rahtikirjan kolliluvun ja verrata sitä saapuneeseen kuormaan. Opiskelija löytää lähetystä seuranneen lähetteen. Hän tietää miten asiakirjoja jatkossa käsitellään.</p> <p>Saapuvan tavarankäsitely Opiskelija osaa lähetteen avulla tarkistaa saapuneen toimituksen oikeat määrät ja oikean laadun. Opiskelija osaa toimia</p>	<p>työssäoppimispaikalla on suunnittelussa mukana työpaikkaohjaaja.</p> <p>Kun opiskelija opiskelee henkilökohtaisin mukautetuin tavoittein pyritään näyttö suunnittelemaan siten, että opiskelijalla olisi mahdollisuus saavuttaa näytössä valtakunnallinen arvosana.</p> <p>Jos opiskelija ei yllä valtakunnalliseen T1 arvosanaan, ammatillinen osaaminen arvioidaan mukautettujen arviointikriteereiden mukaisesti.</p> <p>Jo näytön suunnitteluvaiheessa voidaan huomioida mukauttamisen tarve ja tällöin ammatillinen osaaminen arvioidaan</p>				
---	--	--	--	--	--

Liite 1

<p>järjestelmällisesti ja pitää yllä työympäristön siisteyttä.</p> <p>Tavaran hyllyttäminen Opiskelija tietää mitä tuotteille tehdään vastaanottotarkastuksen jälkeen. Opiskelija löytää tuotteelle varastopaikan hyllysoitteen perusteella.</p>	<p>mukautettujen arviointikriteereiden mukaisesti.</p>				
---	--	--	--	--	--

Liite 1

Näyttöympäristöt

Logistiikan perustaidot

Näyttöympäristö on paikka, jossa lastataan tavaroita kuljetettavaksi, esimerkiksi kuljetusliikkeen terminaali tai tuotantolaitoksen varasto. Ympäristössä tulee olla asiakaspalvelutilanteita tai mahdollisuus toimintaan työryhmän jäsenenä.

Näyttö annetaan kyseiseen työskentelyyn hyväksytyillä laitteilla ja välineillä. Näytön suorittajaa varten varataan tarvittavat suojavälineet. Mikäli näyttöön kuuluu vieraita työlaitteita, annetaan mahdollisuus tutustua ennakolta laitteiden rakenteeseen ja käyttöön. Normaalit käyttöohjeet tulee olla paikoillaan, jotta työskentely voi tapahtua yllätyksettä. Näytössä saa olla vain sellaisia tehtäviä, joihin opiskelijan ajo-oikeus riittää.

Näyttö annetaan yleensä yksilösuorituksena, ja näytön antajan tulee olla työkyntoinen.

Tavaran vastaanottotarkastus

Näyttö suoritetaan sellaisessa ympäristössä, missä on mahdollista tehdä tavaran vastaanottoon liittyviä tehtäviä. Sopivimpia paikkoja ovat erilaiset varastot ja tavaraterminaalit. Opiskelijaa varten varataan tarvittavat apuvälineet ja – laitteet sekä tarvittavat suojavälineet. Normaalit käyttöohjeet tulee olla saatavilla. Mikäli näyttöön kuuluu opiskelijalle vieraita apuvälineitä tai -laitteita, annetaan hänen tutustua ennakolta laitteiden käyttöön.

Tavaran siirto vastaanottoalueelle. Saapumisdokumenttien käsittely. Saapuvan tavaran tarkastus. Saapuneen tavaran jatkokäsittely.

Tavaran säilytys

Tämän opintokokonaisuuden näytöt ovat sellaisia, että ne vaativat ympäristökseen toimivan yritysmaailmaa palvelevan varaston, jolloin työssäoppimispaikat nousevat näyttöjä järjestettäessä avainasemaan. Toimivasta varastosta löytyvät varaston päätoimintoalueet: tavaran vastaanottoalue, pääkeräilyalue, erikoistuotteiden keräilyalueet/varastot, lähetys-/ yhdistelyalue ja varasto- / kuljetustoimisto.

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYYYDYTTÄVÄ T1	HYVÄ H3	KIITETTÄVÄ K5
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta	Suorittaa työvaiheet.	Suorittaa työvaiheet ja toimii suunnitelmallisesti työtehtävissään.	Suorittaa työprosessin eri vaiheet ja tekee tarvittaessa niitä edistäviä muutoksia.
Työtehtävän hallinta	<p>Tuntee yleisimmin käytetyt saapumisdokumentit ja lukee papereista olennaiset tiedot.</p> <p>Tuntee saapuvan tavaran yksiköt ja laskee ne oikein.</p> <p>Käsittelee tavaraa sitä vahingoittamatta.</p> <p>Valitsee varastointiin soveltuvan kuormalavan ja tekee sitovan lavataakan.</p> <p>Sijoittaa tuotteet oikeisiin paikkoihin varastossa ohjeita noudattaen.</p> <p>Palvelee asiakasta asiallisesti.</p>	<p>Ymmärtää rahtikirjan käytön periaatteet, osaa säilyttää ja kuittauttaa rahtikirjan.</p> <p>Tuntee yleisimmin käytettävät saapumisdokumentit ja osaa etsiä papereista olennaiset tiedot.</p> <p>Täyttää laatupöytäkirjan ja osaa selvittää miten ja minne laatupuutteista ilmoitetaan.</p> <p>Tekee saapumisilmoituksen ja osaa opastuksen avulla tilaustietojen päivytyksen avulla siirtää tiedon saldonhallintajärjestelmään.</p> <p>Ottaa seuraavan työvaiheen huomioon säilytysyksikön muodostamisessa.</p>	<p>Käyttää itsenäisesti ja tehokkaasti esim. tietokonetta varastossa erilaisissa tehtävissä.</p> <p>Täyttää itsenäisesti tarvittaessa laatupöytäkirjan ja tietää, miten ja minne laatupuutteista ilmoitetaan.</p> <p>Tekee saapumisilmoituksen ja siirtää tilaustietojen päivytyksen avulla tiedon saldonhallintajärjestelmään.</p> <p>Valitsee itsenäisesti ja tietoisesti tavaran vastaanottotyöhönsä käytössä olevista parhaiten soveltuvat ja tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, sekä oikean työjärjestyksen.</p> <p>Selvittää ongelmatilannetta sovittelevasti ja rakentavasti.</p>
Työn perustana olevan tiedon hallinta	<p>Tietää, mikä on kolli.</p> <p>Tuntee tavaran vastaanoton</p>	Tuntee yrityksen päätuotteet ja osaa tarvittaessa kysyä lisätietoja.	Tekee varauman oikein, tuntee tiekuljetussopimuslain vastuut

Liite 1

	<p>laskentayksiköt.</p> <p>Tuntee saldohallinnan periaatteet esim. määrä kirjataan oikein varastokirjanpitoon</p>	<p>Vertaa asiapapereita ja pakkauksia ja päättelee, vastaavtko tavarat asiakirjoja, ja kysyy ongelmatilanteissa neuvoa ja selvittää, mistä mahdolliset erot johtuvat.</p> <p>Toimii yrityksen omavalvontasuunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Vertaa asiapapereita ja pakkauksia ja pystyy itsenäisesti päättämään, vastaavtko tavarat asiakirjoja.</p> <p>Erottelee tuotteet jo tavarat vastaanotossa yrityksen ohjeita noudattaen ja tietää, miten tuotteita käsitellään siitä eteenpäin.</p> <p>Osoo toimia tilanteissa joissa tuote on kärsinyt vaurioita.</p>
<p>Työturvallisuuden hallinta</p>	<p>Valitsee ohjattuna työhönsä turvalliset työmenetelmät, sekä työjärjestyksen.</p> <p>Perehtyy vieraaseen laitteeseen siinä määrin, ettei aiheuta vaaraa itselle ja ympäristölle käyttäessään koneita tai laitteita.</p>	<p>Käyttää kone- ja laitekohtaisia suojavälineitä, joita työ edellyttää.</p> <p>Osoo nostotekniikat ja tuntee ergonomian merkityksen sekä soveltaa niitä työhönsä.</p>	<p>Käyttää oma-aloitteisesti kaikkia kone- tai laitekohtaisia suojavälineitä, joita työ edellyttää.</p> <p>Huolehtii omasta turvallisuudestaan ja terveydestään varustautumalla muilla työssä yleisesti käytettävillä suojavälineillä, sekä osoo käsin nostettaessa oikeat nostotekniikat ja tuntee ergonomian merkityksen ja soveltaa sitä itsenäisesti työhönsä.</p> <p>Perehtyy vieraaseen laitteeseen huolellisesti, sekä ottaa huomioon myös muut lähistöllä työskentelevät ja heidän työturvallisuutensa.</p>
<p>Kaikille aloille ydinosaaminen</p>	<p>Työskentelee työryhmän jäsenenä.</p>	<p>Rekisteröi ongelmatilanteen ja osoo kysyä toimintaohjeita.</p>	<p>Tekee yhteistyötä muiden työyhteisön jäsenten kanssa, ottaa huomioon tuottavuus- ja laatuvaatimukset ja ymmärtää vastuunsa työstään yksilönä ja ryhmän jäsenenä.</p> <p>Ylläpitää ja kehittää tietojaan ja taitojaan.</p>

Liite 1

Yhteiset painotukset	Noudattaa työaikoja. Välttää hävikin aiheuttamista omassa työssään. Lajittelee jätteet.	Toimii yrityksen kestävän kehityksen ohjeiden mukaisesti. Pukeutuu työn edellyttämällä tavalla. Toimii yhteistyössä muiden kanssa.	Toimii asiakaslähtöisesti. Ymmärtää siisteyden ja järjestyksen ylläpidon merkityksen hävikin ehkäisyssä ja minimoi omassa työssään hävikin syntymisen. Ylläpitää työkykyään.
-----------------------------	---	--	--

Liite 2

Näytön arviointi

Opiskelijan nimi	
Arvioijan nimi	
Arvioijan puhelinnumero	
Arviointipäivä	
Näyttö 1 Toteutuneet osaamisalueet	☐ työaikojen noudattaminen ☐ pakkausmerkintöjen lukeminen ☐ kuorman asiapaperien käyttö (rahtikirja...) ☐ kuormalavan vaihtotapahtuma ☐ saapumisdokumenttien käsittely (lähete...) ☐ saapuvan tavaran tarkastaminen (määrä, laatu...) ☐ tavaran hyllyttäminen

Arvioinnin kohteet	Hyvä suoritus	Arvosana tydyttävä1 – kiitettävä 5	Ohjaamisen tarve vähän 1 - paljon 5
Työprosessin hallinta	Suorittaa työvaiheet ja toimii suunnitelmallisesti työtehtävissään	.	
Työtehtävän hallinta	Ymmärtää rahtikirjan käytön periaatteet. Tuntee yleisimmin käytettävät saapumisdokumentit ja osaa etsiä papereista olennaiset tiedot. Tuntee saapuvan tavaran yksiköt ja laskee ne oikein. Tekee tilaustietojen päivityksen tiedonhallintajärjestelmään. Palvelee asiakasta asiallisesti.		
Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tuntee yrityksen päätuotteet ja osaa tarvittaessa kysyä lisätietoja. Vertaa asiapapereita ja pakkauksia ja päättelee, vastaavatko tavarat asiakirjoja, ja kysyy ongelmatilanteissa neuvoa ja selvittää, mistä mahdolliset erot johtuvat. Toimii yrityksen omavalvontasuunnitelman mukaisesti.		
Työturvallisuuden hallinta	Käyttää kone- ja laitekohtaisia suojavälineitä, joita työn tekeminen edellyttää. Osaa nostotekniikat ja tuntee ergonomian merkityksen sekä soveltaa niitä työhönsä.		
Kaikille aloille ydinosaaminen	Työskentelee työryhmän jäsenenä.		
Yhteiset painotukset	Noudattaa sovittuja työaikoja. Välttää hävikin aiheuttamista työssään. Lajittelee itsenäisesti jätteet . Toimii yhteistyössä muiden kanssa.		